Ohje streptokokki A-bakteerin aiheuttamiin infektioihin

A-ryhmän streptokokki on yleinen bakteeri, joka tavallisimmin aiheuttaa kuumeisen nieluinfektion (”angiina”). Joskus tautiin liittyy ihottuma, jolloin puhutaan tulirokosta. Streptokokki A voi aiheuttaa myös ihoinfektioita kuten lapsilla peräaukon ympäröivän ihon tulehduksen eli perianaalidermatiitin, märkäruven tai ruusun sekä harvinaisempana myös vakavan syvän ihoinfektion tai yleisinfektion. Streptokokki A -bakteeri tarttuu pisara- tai kosketustartuntana.

Mitkä ovat streptokokki A-infektion tavallisimmat oireet?

Tavallisimpia oireita ovat kurkkukipu, kuume, vaaleat katteet tai pisteet nielurisoissa, aristavat tai turvonneet imusolmukkeet leuan alla, päänsärky, vatsakipu, pahoinvointi ja oksentelu.

Vakavan infektion oireita voivat olla korkea kuume, voimakas kurkkukipu, puhe-, nielemis- tai suun avaamisen vaikeus, hengenahdistus, ihoalueen tai raajan nopeasti laajeneva punoitus, kova paikallinen kipu ilman edeltävää vammaa ja heikko yleisvointi. **Nämä oireet vaativat välitöntä lääkärin arviota**: hakeudu päivystykseen tai hätätilanteessa soita 112.

Miten streptokokki A-infektio todetaan ja hoidetaan?

Nieluinfektio todetaan nielunäytteestä, peräaukkoa ympäröivä ihon tulehdus taas iholta otetusta näytteestä. Märkärupi voidaan useimmiten todeta tyypillisen taudinkuvan perusteella ilman näytteenottoa. Nieluinfektion ja perianaalialueen ihotulehduksen ensisijainen lääkitys on 10 vuorokauden penisilliinikuuri, märkärupi hoidetaan tilanteen mukaan joko suun kautta otettavalla antibiootilla tai paikallishoidolla. Antibioottikuuri tulee käyttää loppuun. Päiväkotiin, kouluun tai töihin voi palata voinnin mukaan, kuitenkin aikaisintaan 24 tuntia suun kautta otettavan antibioottikuurin tai 48 tuntia paikallishoidon aloittamisen jälkeen. Kurkkukipuisella potilaalla tulehduskipulääkkeen ottaminen noin puoli tuntia ennen ruokailua helpottaa syömistä.

Miten streptokokki A-tartuntoja ehkäistään?

- Kädet pestään vedellä ja saippualla ennen ruoanlaittoa ja ruokailua, vessassa käynnin ja pikkulapsen vaipan vaihdon jälkeen sekä ulkoa sisälle tullessa.
- Pesun jälkeen kädet kuivataan huolellisesti. Oma pyyhe säilytetään erillään muiden perheenjäsenien pyyhkeistä. Pyyhe vaihdetaan päivittäin.
- Sairastuneen hammasharja ja -tahna vaihdetaan parin vuorokauden kuluttua lääkekuurin alkamisesta.
- Todetusta streptokokki A-infektiosta suositellaan ilmoitettavan päiväkotiin